

Poizkusni volilni način v odbor Laškega učiteljskega društva.

Glasm sklep odborove seje z dne 21. decembra pr. l. se ima pripraviti do občnega zbora, ki se vrši 15. januarja 1927, potrebna — vsestransko priznana — kandidatna lista na naslednji »poizkusni« volilni način:

Vsakemu šolskemu vodji pošlje odbor toliko praznih volilnih listov (glasovnic — z dodatno enotno kuverti), kolikor je članov UJU na dotični šoli. Veljavnim se smatrajo le take glasovnice in kuverte, ki nosijo žig društva.

Vsak član napiše po svobodni presoji in mirnem premisleku — v svrhu ustvaritve kandidatne liste — po 1—10 imen takih društvnikov, ki se mu zde vredni in intelektualno sposobni stati na čelu društva ter s posebnim zaupanjem volilcev zastopati stanovske interese članov in celotne organizacije.

Pri odberi imen naj skusi vsak član (ica) jemati ožir na oba spola. Poleg polnega krstnega imena in priimka naj se zabeleži tudi službeni kraj. Kogar spravi število 10 v zadrego, lahko napiše tudi manj imen — bodisi tudi da samo 1, 2 ali 3 — kogar pač želi videti na vsak način v odboru. Odda in odpošlje pa lahko tudi prazno glasovnico, ako na volitvah in njihov rezultatu ni interesiran. Lahko se tudi vsakdo izogne rabi svoje lastne pisave, ako polaga na absolutno tajnost posebno važnost.

Izpolnjene glasovnice se oddajo nato pod zalepljeno kuverti iznova šolskemu vodji, da jih odpošlje na skrutinarski odbor. Vsakdo pa lahko pošlje svojo glasovnico tudi sam in direktno na skrutinarski odbor, ali pa se poveri s tem za-

upnim nalogom kak član učiteljskega zbora, da jih zbere in odpošlje. Kuverte ostanejo seveda nepopisane tudi na povratni poti na skrutinarski odbor.

Ta način volitev je izvedljiv strogo tajno — in zakaj? Poštini kuvert oziroma zavojev ne sme nobeden skrutinator na lastno roko odpirati, pač pa se sestane celotni komite za skrutinij 12. januarja, ko poteče rok za vračilo glasovnic. Poštini ovitki se odprejo vpricho vseh, kuvertirane, t. j. zaprte glasovnice zmečejo v posebno posodo s pokrovom ter ondi premešajo. Šele nato se prične z odpiranjem glasovnic in štetjem glasov.

Rezultat skrutinija se priobči članstvu na občnem zboru dne 15. januarja. Za faktično izvolitev v odbor pridejo v poštev v prvi vrsti oni kandidati, ki so izšli iz poizkusnih volitev z največ glasovi — ako se izvolitvi ne protivijo. Takoj za odborom se po kandidatni listi vrste namestniki.

Za stroške se pobere na občnem zboru doklada 1 Din — ali pa se ta delež primakne letni članarini. — Skrutinij izvede za letos četvorica tov.: Mayer Ernest, Drobnič Nina, Jerše Milko in Kotnik. Glasovnice je pošiljati torej na naslov »Sola — Laško«.

Vrlin, ki jih vsebuje ta način volitev, menda ni treba posebej tolmačiti. Že to pove mnogo, da ima vsakdo šance, da lahko pride v odbor; še več pa je vredno to, da lahko voli res vsakdo po svojem občutku in dobrem preudarku. Ali ne bi bilo to priporočljivo tudi za druga Učiteljska društva?

Enotna fronta državnega uradništva v Sloveniji.

Občni zbor Osrednje zveze drž. nameščencev. — Še je premalo zavednosti med državnim uradništvom. — Sprejetje novih pravil pokrajinske zveze državnih nameščencev. — Določitev članarine na 1 Din mesečno.

V nedeljo 2. jan. t. l. se je vršil občni zbor v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

Udeležba je bila primeroma mala, kar kaže, da bo treba še mnogo dela, preden bo ustvarjena baza za enotno fronto vsega državnega uradništva in da dobimo res tako borbeno organizacijo državnega uradništva, kakor si jo želimo.

Vendar je pa zavest pričela prodirati tudi v širše kroge državnega uradništva.

Otvoritev.

Občni zbor je otvoril predsednik gosp. Lilleg, ki je v svojem nagovoru obžaloval slabo udeležbo. Omenjal je dolžne razlike, na katere lahko čakamo 22 let, če se bodo izplačevale po sedanjih praksi vlade. Kronske upokojenci še vedno čakajo na ugodno rešitev njihovega vprašanja. Omenja krivice, ki se gode penzionistom tobačnih tovarn. Nevarnosti stanovanjskega zakona se zavedamo še premalo. Ko poteče ta zakon, nam preti nevarnost, da bo mnogo državnih uradnikov na cesti, ker ne bodo zmogli visoke najemnine, ki nam preti. Govornik se spominja odtegljajev za poplave, ki jih je država izrabila za stalno znižanje draginjskih doklad.

Vse te krivice in nasilja nas silijo v enotno organizacijo in bojno fronto. Poslužiti se bomo morali izdatnejših sredstev kakor do sedaj.

Govornik se spominja nato finančnega zakona za l. 1927/28, iz katerega so v zadnjem trenutku izpadle nevarnosti, ki so grozile drž. uradništvu. Nevarnost pa ni še odstranjena! Komisija za izpremembo uradniškega zakona deluje in treba se bo boriti za sodelovanje. Grozi nam zopet redukcija drž. uradništva, ki je pa ne upravičujejo stvarni razlogi in bomo morali strniti vso pozornost, da ne bodo merodajni le politični vidiki.

V drugih državah padajo vlade zaradi uradniškega vprašanja, pri nas so pa vse politične stranke skrajno nenaklonjene drž. uradništvu.

To vse mora najti v nas le en klic: enotna fronta!

Tajniško poročilo.

Tajniško poročilo je podal g. Joža Bekš, ki je omenil, da nima Zveza letos niti enega uspeha, kakor ga nimajo druge pokrajinske organizacije, niti glavni savez sam. Nismo pa držali rok križem. Padli smo pod nivo v l. 1925. Velika pomanjkljivost je v tem, da se nižji uslužbenci ne pridružijo skupnemu gibanju. Dokler tega ne bo, ne zasluži Zveza svojega imena. Zveza je skušala zainteresirati tudi javnost za uradniška vprašanja. Priredila je manifestacijska zborovanja v Celju, Mariboru itd., ki so dobro uspela. Niso pa imele uspeha razne spomenice, despeše in drugo, kar je storila Zveza.

Državnega uradništva se je lotevala neka apatija.

Pri tem se je pojavljala klic o reorganizaciji Glavnega Saveza in Pokrajinskih zvez. Pričela so se pripravljati nova enotna pravila.

Tudi v sredstvih si je hotela pomagati Zveza. Storila je prenapljen sklep glede izstopa iz kulturnih, karitativnih in političnih društev, še preden je bil za to potreben teren ustvarjen. Politično časopisje je pričelo pri tem z abecedno vojsko. A mi nismo reagirali, zato so hitro utihnil. (Časopisi so celo priporočali, naj drž. uradništvo raje opusti tobak, kakor da izstopa iz društev.)

Naš edini spas pa je, da pritegnemo še druge, vse neveljanjene organizacije v Zvezo. Združiti je vkup vsaj vse stroke, tako tudi vse upokojence pod eno streho.

Tajnik je omenjal zagrebški kongres, ki je sprejel nova pravila Činovniškega Saveza.

Omenjal je pristop profesorskega društva v Zvezo, nadalje Poštne Zveze, ki je pristopila s 700 člani k Zvezi in nekaterih drugih organizacij.

Zaključil je svoja izvajanja z besedami, da si sami kujemo svojo usodo.

Blagajniško poročilo.

G. blagajnik Paternoster je podal poročilo o blagajniškem stanju, ki izkazuje prebitke. V imenu nadzorstva je poročal geometer g. Brinšek razrešnico upravi, ki je bila sprejeta.

V debati o tajniškem poročilu se je posebno povdarjalo, da naj se ne pride več s prevedbo kronske upokojencev na dinarsko pokojnino na dnevni red, temveč le z zahtevo izjednačenja vseh penzij po predpisih urad. zakona.

Tov. Šestan iz Ptuj je povdarjal, da je neuspehov največ kriva ideologija, v kateri živi državno uradništvo. Stanovska ideologija in zavest je skoro pri vseh strokah drž. uradništva nerazvita in jo prevlada strankarska zavest in ideologija. Vprašati se moramo v prvi vrsti, koliko smo storili, da se dvigne in utrdi stanovska ideologija in stanovska zavest?

G. Svetek, preds. upokojencev, povdarja škodljivost razcepljenosti posameznih strok, stanov in internih skupin državnega uradništva. Tako je sedem društev upokojencev samo v Ljubljani, kar je skrajno nezdravo. Z upokojenci v Celju bi prišli v tem pogledu še v stik, težje pa z upokojenci v Mariboru, ki imajo svoje težnje in svoje poglede.

G. Vidic je vprašal za vzrok, zakaj so izstopili iz Zveze nižji uslužbenci?

G. prof. Rajič iz Celja povdarja, da mu dve stvari niso po godu. Pričakoval je, da bomo na skupščini v Zagrebu rohneli proti Glavnemu Savezu. Ne more se znebiti vtisa, da je Glavni Savez le vladina kulisa. Fakt je, da Glavni Savez ni storil svoje dolžnosti. Interveniral je le na videz. Zakaj ni bilo ostrejših kritike, ki smo jo pričakovali na kongresu v Zagrebu. — Nadalje je

omenjal razmerje med »Našim Glasom« in Zvezo. Državno uradništvo želi od »Našega Glas« informativnih vesti o vsem gibanju in vseh korakih, ki jih je Zveza storila.

Pri debati o gospodarskem stanju in računih se je oglasil tov. Dimnik, ki je predlagal, naj se račun in bilanca Zveze natisne vselej pred občnim zborom v »Našem Glasu«. G. Pirc je omenjal račun in proračun »Našega Glas«, ki naj pride v skupen račun.

Članarina.

Glede članarine so bila mnenja deljena. Ena skupina je bila za 150 Din mesečno od člana, druga za nižjo odmero. Proračun je bil sestavljen na podlagi 150 Din od člana na mesec.

Prva skupina je utemeljevala svoje stališče s tem, da Zveza brez dohodkov ne more delovati, kar je upoštevanja vredno. (Treba bo na novo osnovati in formirati stalno pisarno itd.) Tudi mora pokrajinska Zveza od vsakega člana po pravilih oddati Glavnemu Savezu v Beogradu, ki mu je tudi potreba gmotne garancije, ako hočemo od nje zahtevati garancijo, za redno poslovanje po 050 Din.

Druga skupina je bila za nižjo članarino, vsaj znižano na 1 Din mesečno od člana, dokler se mora dati Glavnemu Savezu po 050 Din od člana. Treba je misliti na to, da se pritegnejo vse večje organizacije in bo s tem pridobila Zveza nova sredstva, brez katerih organizacija biti ne more in katera ji moramo dati, ako hočemo, da bo sposobna za funkcioniranje. Večje organizacije pa bomo pritegnili le z nizko članarino.

Pov. UJU Skulj je izjavil, da lahko pristane le najvišje na članarino 1 Din mesečno od člana.

Predsednik Poštne zveze g. Jakše je utemeljeval predlog učiteljske in poštne organizacije, da naj se z nizko članarino raje pritegne vse organizacije, kakor pa z visoko članarino nekatere odbije.

O obeh stališčih se je vnela precej trda in nepopustljiva debata, v katero so posegli gg. prof. Rajič, tov. Šestan, preds. Lilleg, Beguš, Bekš in drugi.

Predsednik Lilleg in blagajnik Paternoster sta izjavila, da bi Zveza lahko izhajala z 1 Din od člana mesečno le, ako dobimo od večjih organizacij, kakor je n. pr. UJU, garancijo, da takoj pristopi celokupno v Zvezo.

Pov. UJU tov. A. Skulj je na to izjavil, da se je od 32 društev 30 že izjavilo za vstop v Zvezo državnih nameščencev. Treba bo sedaj le še izvesti to in urediti takoj pobiranje članarine à 1 Din mesečno od člana za Zvezo (oziroma 120 Din mesečno, ker se pobira članarina v 10 mesečnih obrokih), o čemer bo dal takoj izdelati okrožnico na vsa okrajna društva.

Le z ozirom na to izjavo je sklenil občni zbor, da je članarina 1 Din mesečno od člana.

Nova pravila Zveze.

Nova pravila je izdelal podpredsednik Zveze, dvorni svetnik g. dr. Ferjančič. Pravila so moderno sestavljena po pravilih vseh uradniških organizacij v državi in na podlagi modernih pravil, ki jih imajo uradniške organizacije v Avstriji in drugje.

K pravilom je tudi Pov. UJU stavilo svoje pripombe, tako glede »strokovnega sveta« in dr., kar je bilo že pred občnim zborom sprejeto.

Na podlagi dogovorov med »Pošno Zvezo«, »Železničarsko Zvezo« in Pov. UJU je Pošna Zveza in Pov. UJU stavilo še nekatere nadaljnje izpreminjevalne predloge, ki si jih je osvojil odbor že na seji tik pred občnim zborom.

Sporen je ostal le člen 6., ki sta ga Pov. UJU in Pošna Zveza smatrala za načelno stališče. Šlo je za princip, da se državno uradništvo ne cepi v male skupine,

temveč naj že pravla Zveze v tem pogledu dajejo direktive, da se vse vkup spadajoče skupine združijo in organizirajo v svojih strokovnih organizacijah, ki naj bodo baza Zvezi. Zveza naj sprejema posameznih državnih nameščencev in ne od svojih strokovnih organizacij odpadlih skupin, takozvanih divjakov.

V tem je bil smisel predloga Pov. UJU in Poštne Zveze.

Predlog Pov. UJU in Poštne Zveze je utemeljeval najprej ov. Dimnik in nato predsednik Poštne Zveze g. Jakše. Proti je nastopal g. Epih in nekateri člani. Podpiral je predlog tudi tov. Šestan.

Po precej dolgi debati in ker ni prišlo pri splošnem glasovanju do rezultata, je moralo priti do posebnega glasovanja, pri katerem je prodlil bil sprejet predlog Pov. UJU in Poštne Zveze.

Nova pravila pokrajinske Zveze in Glavnega Saveza prinesemo zaradi informacije našemu članstvu ki pristopi, da se bo vedelo ravnati, v en prihodnjih številk v celoti.

Volitve novega odbora.

Odpovedali so se ivolitvi gg. Lilleg, dr. Ferjančič in dr. Hubd.

Na podlagi novih pravil je bila sprejeta nato sledeča lista dvih odbornikov, namestnikov in pregledovalcev računov:

Odborniki: 1. Drol Jaob, 2. prof. Raič Slavko, 3. Mahkovec Fran., 4. Mašič Stanko, 5. Paternoster Milan, 6. Ikš Josip, 7. dr. Stegenšek Fran., 8. Skulj Andrej, 9. Rus Ignacij, 10. Hočevar Kuno, 11. Epih Tilen, 12. Čampa Josip, 13. Stave Ivan, 14. Petrovič Fran., 15. Petrovič van, 16. Zupan Josip, 17. Čeh Josip, 18. Golb Fran., 19. Svetek Anton, 20. Matjašič Miko.

Namestniki: 1. Stibler Miloš, 2. Kobal Josip, 3. Pirc Josip, 4. Mišk Davorin, 5. Kopič Ivan (Maribor).

Pregledovalci računov: 1. Hruška Aleksander, 2. Gogala Janko, 3. Čapanec Ivan.

Virilni člani odbora so polno močjo urednik »Našega Glas« An Adamič in s posv. glasom, urednik »Poštga Glasnika« J. Jakše in »Učit. Tovariša« Ivan Dimnik, kar je določeno v pravilih.

Nato predlaga g. predsednik dr. upok. Svetek, naj se izvoli g. M. Ileg, dolgoletni predsednik O. Z., za čatnega odbornika Zveze državnih nameščencev, kar je mogoče po pravilih, ker si je pridobil neverljive zaslug za uradniško ganje. Občni zbor je sprejel ta predlog z dikim odobravanjem in aplavzom. Ginjense je zahvalil predsednik Lilleg za to počastje, povdarjajoč, da bo rad z dobrim letom na razpolago.

Sprejeta je bila nato sledeča resolucija

»Zveze javnih nameščencev za Slovenijo« povodom rednega občnega zbora z dne 2. januarja 1927 v Mestnem domu v Ljubljani.

1. Pozivamo vse še organizirane aktivne in upokojene držane nameščence v Sloveniji brez izjeme, da svrh najkompleknejšega strnjenja v enotno združenje brez odloga pristopijo k svojim organizacijam. Te organizacije naj s kolikor se to že ni zgodilo, preko naše Zveze takoj včlanijo pri »Glavnem Savezdržavnih činovnika i službenika« v Beogradu.

2. Z enakim pozivom in v isto svrhu se obračamo do vseh pokrajinskih zvez, ki naj v svojem področju organiziraj za nadaljnje uspešnejše delovanje in kočno dosego skupnih ciljev zadnje državega nameščencev.

3. Pozivamo vlado, daprične z svojo resnostjo voditi račun o vser državnih nameščencev in najširši javnosti znani zahtevah »Glavnega Saveza državnih činovnika i službenika« v Beogradu. —k.

Splošne vesti.

TIPIČNA KRIVICA IN NEPOSTAVNOST V MÖDERNDORFERJEVEM SLUČAJU.

Večina tovarišev in tovarišev se niti do bro ne zavedajo dalekosežnih posledic Möderndorferjevega slučaja. Večina se niti ne zaveda, da se to, kar se je danes pripetilo tovarišu Möderndorferju, jutri lahko pripeti enemu ali drugemu izmed nas. Nismo še storili vsega, če se je oglasilo naše glasilo o tej zadevi, ako je protestiralo glasilo in ako je interveniralo in protestiralo poverjeništvu, še ni storjeno vse. Vstati bi morali vsi, prav vsi in ne samo okrajna društva, da protestirajo in obsodijo take slučaje, vsi poedini bi morali vstati in protestirati. V Möderndorferjevem slučaju se je namreč pripetilo, da je bil prej razrešen, predno premeščen, da je namreč dobil razrešilni dekret ne pa dekreta o premeščitvi. To je unikum, to je višek brezpravnosti, ki se more pripetiti. In tega vsega se še premalo zavedamo. Danes meni, jutri Tebi! To je tista nevarnost, to je ono zlo, ki nam preti vsem, ako se pravočasno ne zavarujemo proti takemu postopanju, ako pravočasno ne vzdignemo svojega glasu in ne pokažemo, da nismo zadovoljni s takim postopanjem in ga obojamo. Pokazati bi morali, da smo s tov. Möderndorferjem solidarni vsi, prav vsi, dokler se krivično z njim postopa in da smo pripravljani mu tudi dejansko pomagati. Kadar bomo tako ravnali, tedaj bomo šele lahko rekli, da je naša organizacija res borbena.

— Projekt šolskega zakona. Na tujem mestu prinašamo izpremembe, ki so le izvršene pri dr. Čajkovčevi projektu šolskega zakona. Reči moramo da z izpremembami nismo zadovoljni. Gzi nam študentska doba, odkrjen je razpis upraviteljskih mest in pri namešanju so oprta vrata protekcionizmu, ki ni merotjen oblastni razpored. Zako je v tisku. Ko prejmemo odtisk, izpregovorimo na odlagi avtentičnega besedila ker hočemo da se čuje tudi naš glas.

— Med učitelstvom j spor radi »dolitizacije«. (Dopis.) Neki ljubljanski list še poleg gornjega: »Kljub temu imamo le pakete pisem za to in o to službeno méo in pod RR se je malokatro boljše mestv ministrstvu prosvete oddlo brez politie intervencije in to večinoma takim, ki so li za — »depolitizacije«. Dajes je v tem ozru mnogo slabše, kot je bilo kdajkoli. — ko piše list. Jaz bi pa vprašal: Kdo je a kriv teh razmer? Kdo je pa najbolj podral demoralizacijo v tem oziru? Če je nes učitelstvo tudi korupirano v gotova pogledu, so temu krive prvri vrsti politie stranke, ki so to podpisale in gg. poslat, ki niso odbijali takih sluajev in navajali etičnike k službeni poti in utrjevanju slubene morale. — Sicer pa tudi dvomimo one ogromne kupe pisem...

— Čemu potvarjati resnico! 3. št. »Edinstva« piše na 7. str. dobesedno tako:

»Tov. Deržaj (pravilno Držaj!) z Viča je proglasil zborovanje za »svinjsko zborovanje«. Pokazal je svoj estetični okus. Pa ne samo to. Poskušal je tudi zasmehovati starejšo tovariše, kar so mu mnogi zamerili (vsi ne!), ki so dali izraza v medklicah. — Zborovanje učiteljskega društva za ljubljansko okolico dne 20. novembra t. l. sem se res udeležil. Tudi govoril sem. Besede, ki sem jih izustil, se glasijo: Tovarišice, tovariši! Zgodilo se je, kar smo vsi že davno želeli. Sem, ki je bilo sejanje, je rodilo zdrav sad. Današnjega zbora so se udeležili tudi tovariši, člani bivše »Slomskove zveze«. Prišli so, da si prijateljsko sežemo v roko. Žalostno pa je, da morajo oni kot mi poslušati razne svinjarije, ki so se dogajale v učiteljskem društvu za ljublj. okolico. (Nanašalo se je to na poročilo o gospodarskem stanju in poslovanju za nazaj.) Ko sem jaz, podpisani, govoril, je nekdo starejših zaklical: Povej no, koliko si že naredil, koliko časa že učiš, ti mladoletni! Odgovoril sem: To nimam za dejstvo prav nič opravka; tudi mlečnozobi imajo pravico govoriti! In dalje: »Poskušal je zasmehovati tudi starejšo tovarišo...« Moj zgoraj navedeni odgovor na medklic, ki ga je gotovo napravil starejši tovariš, pove vse. Gospoda okoli »Edinstva« bo gotovo uvidela, da me »pravični« sodniki ne bodo za vekomaj zavrgli! Zajedno tudi pričakujem, in prepričan sem, da bodo gotovi starejši gospodje tovariši v prihodnje nam mlajšim bolj prizanesljivi, kot so bili do sedaj, to se pravi: Oni ne bodo žalili, oni bodo spoštovali svobodo govora, oni se ne bodo ravnali po besedah tov. Šmajdka: »Če bo Ribičič govoril, bom tako tulil (ali kričal), da ne bo mogel govoriti!« V Ljubljani, na dan sv. Melhijada leta 1926. — Držaj.

— Tov. Knaflič piše v »Edinstvu« št. 3: »Tudi mi ne branimo nikomur biti klerikal, socijalist ali komunist, zahtevamo pa od njih, da morajo imeti v svojem programu izraz narodnega in državnega edinstva.« Tt., mišljeni pod besedico »mi«, naj pogledajo nekoliko v naše šolske zakone, kjer bodo našli n. pr. Fink III./12 od ministrstva prosvete izdano naredbo: »Da svi učitelji... nastanu svim energijom svoje snage, da pojačajo uverenje u narodu ujedinstvo ove države i da mu uliju veru u državno vlast; da u svakoj prilici i delom i rečju izgleda nesuglasice... da se ni sami činovnici ne zaborave... Za svako nepoštovanje ove naredbe dostavite mi, da bi se prema odgovornim licima po zakonu postupili.« Dalje čitajte t. »mi« Fink V./185: »... Pojem patriotizma ne sme biti za učiteljstvo prazna fraza, temveč globokejša resnica, ki naj jo patrijotičen učitelj dejansko izvaja in za katero je tudi pripravljen v svojem življenjskem poklicu prinašati žrtve ne glede na tozadnevne zaskonske predpise. V imenu patriotizma škodovati javnemu imetju in državnim blaginjam ne more biti v soglasju z moralnim gledanjem na učiteljski poklic.« »Mi« tovariši, vprašam: kdo ima prav: Knaflič ali Baltič? »Živi hrast«.

— »Slovenec« od 30. dec. 1926 št. 296 prinaša sledečo notico: — Za učiteljstvo. Učiteljsko društvo za kočevski okraj. V informaciji sporočamo, da prijavnice podpisite, storite druge društvene obveznosti ter da ostanemo do običnega zbora še vedno člani društva. — Završnik Alfonz.

— Izkaz o napredku, matični listi in nova navodila. Vendar se je izpolnila z odkolkom velikega župana ljublj. oblasti z dne 7. dec. 1926, P. br. 8211, naša zahteva, da naj se odpustnice in odhodnice izdajajo posebe, t. j., kakor določuje § 95, oziroma § 100 dok. šol. i. u. r. Pa doslej sam izkaz tudi ni mogel odgovorjati matičnemu listu! V matičnih listih si lahko izdal odpustnico (odhodnico) s povprečnimi redi, v izkazih pa vse to manjka. Učiteljstvo pa še ni zadovoljno s to novo odredbo! Treba je izkaze in matične liste še precej izpopolniti! Naj bi naša šolska oblast sklicala upravitelje, ki imajo vsaj že nekaj izkušenj o spisovanju in vodstvu novih uradnih listin, ali pa jih vsaj drugiče zaslišala. In na podlagi teh izjav naj bi šolska oblast izdala končnoveljavna navodila. Ze naprej pa povemo, da bi izkazi morali imeti več listov za vpisovanje redov. Ti listi bi služili pri onih učencih, ki se priseljujejo. S tem bo prenehalo ono črtanje in pripisovanje in zopet črtanje z rdečo tinto, da izgleda ona listina vse drugo kot šolsko naznanilo. Tudi je prenaplajeno določilo v citiranem odloku, da naj se v rubriki, kadar otrok ne plača kolkovine 5 Din, napiše počez: »Redovan v Matičnem listu«, vendar pa to ob strani tako, da more učitelj naknadno vpisati tudi reče, ako prinese otrok pozneje kolkovino ali izpričevalo o uboštvi. S tem navodilom misli šolska oblast preprečiti morebitne zlorabe od strani otrok, da ne bodo sami vpisovali redov v prazne rubrike. —

No, mi pa mislimo, če se pušča že naprej prostor za naknadno vpisovanje redov, se bodo naši malčki lahko še dalje posluževali tega »praznega« prostora v vpisovalni sami reče, kakršnih si želijo. Ali bi ne bilo boljše, da bi se ravnali vsaj tu po znanem Pilatovem izreku: »Kar sem pisal, sem pisal«, in naj bi se v to rubriko vpisalo končnoveljavno: »Ni plačal(a) takse«, in sicer v rubriki navzdol, ne pa počez, kakor pravi odlok. Dalje ne bi smelo na novih izkazih manjkati prostora za lepljenje kolkov, pri vsakem letnem, oziroma polletnem izdaju šolskega žiga in podpisa upravitelja. S tem bi se tudi bolj odpravile površnosti pri spisovanju izkazov, katere biča omenjeni odlok.

† Nestorju posavskega učiteljstva Antonu Kokotu v spomin. Na Božič dopoldne je mirno priplaval Angel Miru in rahlo zasitnil oči za vselej našemu Tonetu in pohitel z njegovo dušo v kraj, kjer ni bridkosti. Iz naših vrst si šel v počitek, ki ga nisi poznal. Zato si si iztekel zaslug, ki jih je deležen samo tisti Tvoje vrste. Ena izmed premošnjih je ta, da si služil 40 let v Pišecah, kjer Ti niso bila pota postlana z rožicami. Ze sama doba 1864 do 1904 je bila le doba za osvobodjenje šolstva. Ti si zastavil vse svoje sile in Tvoja jeklena volja je dala okolici značaj prerajanja. Komaj 20-letnik 1864. leta si postavil novo svojo delavnico, za takrat lepo šolsko poslopje, kjer se je zbirala mladež cele fare, dokler se ni postavilo novo monumentalno poslopje 5-razredne šole leta 1904. Takrat si šel v pokoj s 40 leti plodnosnega delovanja in bil odklikovan z zlato kolajno za Tvoje velike zasluge. Tvoje uspešno delovanje izven šole Ti je poklonilo 7 diptom in izvolitev za častnega občana občine Pišce in častnega člana Bralnega društva istotam. Koliko drugih pohval in priznanj pa nisi pokazal, ker si bil preskromen. Pišečke griče si obnovil, prerodil v cvetoče vrte, ki se jeseni klanjajo nakiteni najlepšega sadja, zapuščene vinske griče po trtni uši si spremenil nazaj v vinske gorice, kjer se zopet razlega lepa slovenska pesem, ki si jo s tako vneto vsepovsod in vsikdar gojil. Zato pa, dragi Tone, snivaj sladki sen med prijaznimi sadonosnimi in vinorodnimi griči; vse to je Tvoje veliko delo. Tvoji dobri rodini pa naše globoko sožalje.

— Odlikovanje: Na rojstni dan Nj. Veličanstva našega kralja preteč. leta je bil odklikovan v Brežicah tamkajšnji tovariš šolski upravitelj Joža Bohinc z redom Sv. Save V. vrste. Pred službo božjo se je zbrala šolska mladina z vsem učiteljstvom tamk. šole v lepo okrašenih telovadnicah, kjer je g. vladni svetnik dr. Gregorin slovesno pripel red Sv. Save povdarjaje posebej njegove zasluge na kmetijskem polju, od koder je to visoko odlikovanje bilo priporočeno. Ko se je tov. upravitelj zahvalil gospodu vladnemu svetniku za ta visoki čin s prošnjo najvdanejših zahvale na Nj. Veličanstvo kralja Aleksandra I., mu je čestital tov. Minka Vizjakova. Na to je bil prijetno zabavni večer med tovariši in prijatelji na Zdolah.

— 150.000 uradnikov v Jugoslaviji. Po podatkih, ki jih je zbralo proračunsko oddeljenje ministrstva financ in ki se nahajajo v poročilu finančnega odbora Narodne skupščine, je bilo 1. avgusta 1925 v Jugoslaviji drž. uradnikov I. kategorije 11.625, II. kategorije 32.112, III. kat. 14.606, zvaničnikov 20.018, služiteljev 16.425, dnevičarjev 14.484, žandarjev in finančnih stražnikov 28.020, podoficirjev 5894 in oficirjev 6649. Torej skupno 149.833. Ukaznih uradnikov je 40%. — Država meri 248.848 km². Razdeljena je na 33 oblasti in 386 srezov. Občin je 5076, naselbin 27.306. Mestá štejejo skupno 2.533.183 ljudi. Celokupnega prebivalstva je 13 milijonov.

— Ze v drugič je razpisano upraviteljsko mesto v Zetalah, zelo idiličnem kraju, kjer razpolaga šola (nova stavba) s krasnim stanovanjem in obširnim vrtom. Tovariši, ne zamudite ugodne prilike!

— Dijaški dom v Beogradu. Iz nerazprodanih blokov, ki nam jih je vrnilo nekó okrajno učit. društvo, smo razvideli, da je razpošiljala bloke tudi centrala v Beogradu. Da ne bo zmešnjav, prosimo, naj društva vodijo račune za te bloke le s centralo, nam pa nakažejo denar in vrnejo one nerazprodane bloke, ki smo jih poslali z okrožnico z dne 21. okt. 1926, št. 287.

UJU — poverjeništvu Ljubljana.

Nova napredovanja, imenovanja, upokojitve itd.

— i Nova imenovanja. Na osnovi čl. 6. in 15. uradn. zak. so imenovane: Julijana Fistrova v Bianco (srez Brežice), Ana Erženova v Zabukovje (srez Brežice), Albina Sketeljeva v Podzemelj (srez Črnomelj), Julija Klemenčičeva k Sv. Lenartu (srez La-

ško), Marija Verovškova v Polhov Gradec (srez Ljubljana), Marija Zupanova v Rakitno (srez Ljubljana), Olga Föderbergova v Begunje (srez Logatec), Pavla Sedejeva v Grahovo (srez Logatec), Anica Zupančeva v Gorje (srez Radovljica), Erna Kunstlova h Ksaveriju (srez Gornji grad), Marija Karlianova v Pečice (srez Smarje), Franja Jeralova v Zenavljje (srez Murska Sobota).

Ferijalni Savez učiteljstva.

— f Zborovanje UFS v Mariboru 29. dec. p. l. Podpisani je podal kratka a jedrnata poročila o dosedanjem ferijalnem delovanju, o akciji FUJU in ponovnem pristopu k FS. Povdarjal je, da ne bodimo samo takrat ferijalci, kadar nastopijo počitnice, ampak nudimo FS tudi moralno pomoč med šolskim letom in ko prejmejo vsa učit. društva okrožnice, pričakuje popolne opore v prvi vrsti od onih, ki so se udeležili te ali one ekskurzije.

Plačilne obveznosti so sedaj bolj enostavne, ne oziraje se na čas pristopa k FS, in so sledeče: vstopnina 5 Din, članski prilog 15 Din, prilog za »Našo domovino« 5 Din, »Fer. legitimacija« 5 Din, članarina 2 Din je 20 Din, skupaj 50 Din!

Podružnice ne obstojajo, ampak samo v vsaki pokrajini poverjeništvu, združena v glavnem poverjeništvu!

Pravice članov. Pristop k vsem svratištem in kolonijam, ev. brezplačne hrane, navedene v vsakoletnem »Popisu olakšic!« V svrhu spoznavanja tov. iz drugih pokrajin bomo imeli prenočišča in ev. hrano, kar bo javljeno vse v »Popisu olakšic« ob koncu šolskega leta.

Obračam se do vseh ferijalnih učiteljev s prošnjo, da mi do konca aprila sporoče, ako so pripravljani dati prenočišče v vel. počitnicah s pripombo: čas, ali za vse ferijalce tudi dijake, ali samo za učitelje ali učiteljice, natančen kraj (železniška postaja in oddaljenost od postaje). Isti apel pošljemo v vse pokrajine! Vsestranska korist je brezdvomna: Ako boste potovali z vlakom, ali s kolesom, ali peš, boste imeli v mnogih krajih širom naše države ne samo prenočišča, ampak tudi vodstva, ki so tako potrebna na potovanjih, ako hočete ustrezati svojem namenu! Seznanili se bomo z raznimi tov., upoznali vse in to kolikor mogoče z malimi finančnimi žrtvami! Z lažjim srcem in z večjim veseljem se boste podali na pot! Izposlovali bomo dovoljenje za obisk raznih industrijskih naprav etc! Ublažimo si sami pot spoznavanja, saj še pri mnogih okrajnih zborovanjih se ne spoznamo!

— f Ekskurzija na Francosko. Sklenjeno je bilo, da bi se vršila ta ekskurzija meseca julija. Stopili smo v stik z učit. društvom v Parizu in ko prejmemo odgovor, sporočimo program, budget etc.! — Isto velja za kolonije ob morju! — Nadalje se je sklenilo, da ustanovimo tudi ferijalni pevski zbor in zato se obračamo do vseh učiteljev(ice), pevcev(k), da sporoče to tov. Logarju, La-porje pri Slov. Bistrici, pri katerem dobe vsa potrebna navodila. — Vabim vse tov., ki se še niso priglasili za FS, da to store čimprej, javijo naj svoje predloge in agitirajo za prenočišča o vel. počitnicah in pričakujemo, da slov. tov.(ice) ne bodo ostajali za hrvatskimi in srbskimi! S ferjal. pozdravom! Slavko Mrovlje, glavni pover. UFS — Jesenice — mešč. šola.

Stanovska organizacija.

Vabilo

— Učiteljsko društvo za celjski okraj ima v soboto 15. januarja 1927 svoj občni zbor z nastopnim vzporedom: 1. Zadnji zapisnik in letno poročilo tajnikovo. 2. Blagajnikovo poročilo. 3. Poročilo knjižničarjevo. 4. Razprava o osnutku novega šolskega zakona — glavni referent tov. Volavšek. 5. Volitve novega odbora. 6. Vprašalna skrinjica in slučajnosti. Odbor prosi vse tovariše in tovarišice, da se pripravijo na 4. točko dnevnega reda ter že doma formulirajo izpreminjevalne predloge.

— Slovenjgraško okrajno učiteljsko društvo ima glasom društvenega sklepa svoj redni občni zbor v četrtek dne 13. januarja 1927 ob 11. uri v Slovenjgradcu z vzporedom: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi, društvene in stanovske zadeve. 3. Tajnikovo in blagajnikovo letno poročilo. 4. Volitve novega odbora. 5. Predavanje tov. Mencina, našega zastopnika v ožjem sosvetu pov. UJU. 6. Slučajnosti. Polnoštevilna udeležba obvezna! Posebna vabilo se ne bodo pošiljala. — Predsednik.

Poročila:

+ Brežiško-sevniško učiteljsko društvo je zborovalo dne 4. dec. t. l. v Brežicah. Radi slabega vremena je bila udeležba le povoljna. Od 84 članov je kljubovalo viharju in deževju 54 udeležencev.

Ob 1/211. uri otvoril tov. predsednik zborovanje, iskreno pozdravi zastopnika posavskega učiteljstva v UJU tovariša Rob. Plavšaka z željo,

da usmeri vse svoje sile v ožjem sosvetu združevalno — upoštevajoč neovržne zahteve opozicije, predstavi članstvu tov. Elizo Kukovčevico iz šmarško-rogaškega okraja, čestita tov. Bohincu na odklikovanju ter tovarišema Gajšku in Štrbenku na prestanem usposobljenostnem izpitu, kakor tov. Čopiču na sprejemu v višji tečaj višje ped. šole v Zagrebu.

Po bratski dobrodošlici novovstopivšim članom tovarišem Ferlugu, Vutkoviču, Gabrieli-Pirčevi, Zabjaku, Repičevi, Štrbenku, Gradnu in Torellijevi se je prešlo k rednemu društvenemu delu.

Tov. gđ. Kukovčeva je referirala o temi: »Računski pouk v smislu učenčeve samodelavnosti«. Iz bogatih izkušenj je podala referentinja nebroj nasvetov, kako je pritegniti na nižji stopnji učenca pri računstvu k smiselnemu sodelovanju, kako je učitelju praktično operirati, jemati zglede iz življenja, podajati snov igrave a trdno in vezati vse računske operacije. — Navdušen aplavz je bil priznanje, a tiha želja po oni risarski kredici, ki jo ima referentinja tako v oblasti, je bila splošna. Za srednjo in višjo stopnjo se nadaljuje referat pri prihodnjem zborovanju.

Poleg drugih društvenih zadev se je debatiralo o urejanju »Učit. Tov.«, ki je v zadnjem času še precej objektivno, o razpečavanju bloka za »Djački dom« v Beogradu, ki se na predlog tov. Knapiča odkupi iz društvene blagajne, zlasti pa o novem projektu zakona o narodnih šolah. Osnovo tega zakona pregleda po točkah v »Učit. Tov.« učiteljstvo sledečih šol: 1. Brežice, 2. Dobova, 3. Kapele, 4. Bizeljsko in Stara vas, 5. Pišce, 6. Globoko, 7. Artiče, 8. Rajhenburg, 9. Sevnica, 10. Videm, 11. Senovo.

Poročilo o pokr. skupščini v Celju je mesto odsotnega tovariša J. Pečnika prečital tov. Vadenal, o državni skupščini v Beogradu pa je prav zanimivo poročal tov. Ravbar.

Tov. Čopič stavi predlog, naj se zborovalci izjavijo, ali se strinjajo s sklepi celjske skupščine — za kar je od 54 članov glasovalo 31 tovarišev. Tov. Štrbenk pa stavi še dodatni predlog, da smo za deklaracijo in poverjeništvu, vendar s pristavkom, da deluje v tej smeri, da se obe skupini združita.

Dalje predlaga tov. Čopič resolucijo glede podaljšanja prepotrebniš dopustov učiteljicam-materam, ki je po sedanjih odredbah prekratek, naglašujoč posebno dopust pred porodom. — Resolucija, ki je bila soglasno sprejeta, se vpošlje pov. UJU v nadaljnje postopanje.

Sledila je resolucija tov. Šuterja glede učiteljev-vojakov, ki zahtevajo zase iste pravice kot jih imajo učitelji-nevojaki. — Tudi ta resolucija se vpošlje pov. UJU.

Ko se je še določilo, da se vrši prihodnje zborovanje (občni zbor) dne 5. februarja 1927 v Brežicah, je tov. predsednik z lepimi besedami zaključil pet ur trajajoče zborovanje.

A. Voglar, predsednik. G. Aparnik, tajnik. + Učiteljsko društvo za srez Murska Sobota je imelo svoj letni redni občni zbor v četrtek, 16. decembra 1926 v Murski Soboti. Navzočih je bilo 35 tovarišev(ice).

V pozdravnih besedah je tov. predsednik omenjal rojstni dan Nj. Vel. kralja, kar so navzoči pozdravili s trikratnim »Živio!« — Omenjal je tudi smrt našega svivolasega in zaslužnega premiera g. Nikole Pašiča, ki je v teku svojega dolgega življenja deloval na ujedinenju Jugoslovenov. Končno se je spomnil bivše naše tovarišice in članice Kolač, ki je minule dni umrla v Pertoci.

Zapisnik zborovanja z dne 25. septembra l. l. je bil odobren.

Dopisi. Tov. predsednik je naznanil članstvu vsebino došlih dopisov; ker se tiče vsebina dopisov le društva, ne navajamo tu zadevne debate.

Tajniško poročilo. Iz tega povzemamo, da je imelo društvo v minulih poslovnih dobi 4 zborovanja z 2 stanovskima referatoma. Našemu stanovskemu pokretu je posvetilo društvo največjo pažnjo, zlasti je s posebno radostjo pozdravilo vzpostavitev enotne fronte slovenskega učiteljskega. Ugotavljamo, da je mursko-soboško učiteljsko društvo med onimi, ki so z največjo simpatijo pozdravili našo vodnico: deklaracijo.

Blagajniško poročilo izkazuje: izterjane članarine (zaostanek) iz 1925. leta 4494 Din, Vplačana članarina za 1926. leto 14.937 Din, izterjati pa je še 4075 Din. Izdatkov je bilo 11.771 Din. — Društvu »Učit. dom« v Mariboru smo nakazali 800 Din. Moramo še nakazati 3000 Din. Na predlog tov. Hočevarja je izreklo navzoče članstvo zasluženno zahvalo tov. Štubeljju, ki je uspešno zastavil svoje moči, da je spjel bardo društvene blagajne na čisto pot.

O pedagoških krožkih. V srezu imamo tri pedagoške krožke s sedeži v Murski Soboti, v Križevcih in pri Sv. Jurju. Vsi trije krožki delujejo redno in jako uspešno. Obširno poročilo o krožkih bo sestavil tov. Hočevar in ga priobčil v »Učit. Tov.«

Volitve so se vršile z listki. Izvoljen je bil sledeči odbor: A. Požegar, predsednik; K. Kočar, podpredsednik; M. Dujc, tajnik; M. Štubelj, blagajnik; A. Verteš, T. Rusien, C. Hočevar, I. Titan in M. Prelogova, odborniki. Pregledovalca računov: E. Antauer, M. Deškovič; delegati za pokr. skupščino: C. Hočevar, M. Dujc, M. Deškovič; delegat za glavno skupščino: C. Hočevar. — Spreminjevalne predloge k osnutku šolskega zakona sestavijo tov. C. Hočevar, I. Titan, A. Rusjan in M. Dujc.

Določitev članarine. Poleg obveznega prispevka za UJU, ki ostane nespremenjen, plača vsak član-ica za domače društvo letno 25 Din, mesto dosedanjih 20 Din. — Po ostru in burni debati glede prispevka za »Učit. dom« v Mariboru se sklene: Naš delegat bo na občnem zboru »U. D.« predlagal, da se dosedajni prispevki znižajo za 50%. Ako društvo »U. D.« na to ne bo pristalo, preneha naše društvo kot tako biti član »U. D.«, posameznikom pa je na prosto dano, da podpirajo to ustanovo po svojih močeh. — M. Dujc, tajnik.

Šolske zvezke po konkurenčnih cenah, iz najboljšega papirja s pivnikom
Izdela Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Franciškanska ul. 6.
Učiteljstvo opozarjamo, da naj uvede te zvezke v šole in naj zahteva v trgovinah
zvezke Učiteljske tiskarne.

Zvezki se prodajajo v korist „UČITELJSKEGA KONVIKTA“ v Ljubljani in „UČITELJSKEGA DOMA“ v Mariboru.